

Комунальний вищий навчальний заклад
«ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
21050 м.Вінниця, вул.Грушевського,13, тел./факс 55-65-60,
E-mail: bil@mail.vinnica.ua

Відділ українознавства

тел. 55-65-63

Лазаренко В.І.,
завідувач відділу
українознавства

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ НА 2018/2019 Н.Р.

Українознавство

Відповідно до Концепції Нової української школи, Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді, *головним завданням* сучасної української школи є формування особистості з глибоко усвідомленою громадянською позицією, системою наукових знань про людину, природу й суспільство, з високо розвиненим почуттям національної та власної гідності, що є носієм національних та загальнолюдських цінностей, необхідних для подальшого повноцінного життя в оточуючому соціумі.

Ефективним засобом здійснення цього завдання є українознавство як галузь науки, що інтегрує знання з історії, археології, лінгвістики, етнографії, правознавства, релігієзнавства, економіки, етики, естетики, педагогіки, природознавства та інших освітніх дисциплін.

Сьогодення вимагає змістовної організації і проведення українознавчої роботи в навчально-виховних закладах області, оновлення її змісту, форм і методів.

Упродовж **2018/2019** навчального року національно-патріотичне виховання учнівської молоді необхідно скоординувати на виконання та реалізацію заходів Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді від 13.10.2015р. №580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки» та «Обласну цільову комплексну, соціальну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017-2020 роки».

Всю роботу з українознавства на 2018/2019 навчальний рік спрямувати на:

- Інтенсивне впровадження вивчення українознавства в навчальних закладах, підвищення рівня зацікавленості педагогів і учнів предметом.

-Наповнення викладання загальноосвітніх предметів естетичним змістом, впровадження у практику шкільного життя факультативів за вибором

стосовно різних видів мистецтва: літератури, музики, хорового співу, образотворчого і прикладного мистецтва, архітектури, театру, кіно, дбайливе врахування в цій роботі національних художніх традицій, особливостей національної культури, специфіки мистецького досвіду Буковинського краю.

У 2018/2019 навчальному році викладання курсу «Українознавство» у загальноосвітніх навчальних закладах Вінницької області буде здійснено відповідно до навчально-виховних програм, розроблених Національним науково-дослідним інститутом українознавства МОН України і затверджених комісією з української літератури Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України, зокрема:

– програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українознавство», 1-4 класи (автори – Кононенко П.П., Присяжна Т.М.), рекомендована вченою радою Національного науково-дослідного інституту українознавства та комісією з української літератури Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол №14.1/12-Г- 686 від 27.12. 2013р.);

– програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українознавство», 5-12 класи (автори – Кононенко П.П., Касян Л.Г., Семенюченко О.В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (протокол №1 від 26 березня 2014 року).

Ці програми віддзеркалюють цілісність викладання українознавства від початкової до старшої школи, реалізують принципи неперервності та наступності освіти.

Зміст курсу структурований за спірально-концентричним принципом, який передбачає неперервне розширення, поглиблення і закріплення знань та повторне вивчення певних тем з метою глибшого усвідомлення сутності життєвих явищ і процесів.

Навчальний матеріал викладено за тематичними блоками: **«Я - українець», «Моя родина, мій рід», «Мій український народ», «Моя держава - Україна», «Україна та українці в світі»**. Це відповідає процесу соціалізації дітей, а саме: пізнанню себе, свого найближчого оточення (родина), ознайомленню з більш об'ємним довкіллям (український народ, Україна) та його включення до Світу загалом.

Навчальний курс «Українознавство» є інтегрованим. У ньому поєднані знання з історії, археології, антропології, лінгвістики, етнографії, фольклору, правознавства, міфології, релігієзнавства, культурології, економіки, філософії, політології, етики, естетики, педагогіки, природознавства.

У межах кожного тематичного блоку вчителі мають звертати увагу на такі змістовні лінії: національне природне довкілля, мову і традиційну культуру українського народу, визначні особистості та дати історичної генези українців, їхню роль у світовому просторі.

У кожному класі необхідно подавати знання концентрично, за визначеними темами у певній системі і цілісності, з поступовим ускладненням матеріалу, відповідно до вікових особливостей.

Особливе місце в навчально-виховному процесі посідає початкова школа. Це база підґрунтя всього подальшого навчання і виховання дитини. До того ж емоційна чутливість мислення й обмежені інтелектуальні можливості дітей молодшого шкільного віку вимагають виважено і ґрунтовно підходити до питань формування особистості.

Пропонована програма з українознавства для 1-11 класів загальноосвітніх шкіл відповідає Державному стандарту початкової загальної освіти, зберігає наступність і послідовність між довкіллям (програма виховання дітей дошкільного віку «Українотворець»), основною та старшою школою і є особистісно орієнтованою.

Зміст тематичних блоків, зазначених у програмі, спирається на знання з предметів «Українська мова» «Літературне читання», «Природознавство» навчального курсу «Я у Світі». Проте не дублює предметів, а виводить отримані знання на більш широкий рівень узагальнення, надає навчальному матеріалу цілісності, системності в осягненні феномену України та українського буття.

Навчальний курс українознавства особливий і вимагає від учителя глибоких знань. Українські народні та державні свята, своєрідність української родини; історія українського державотворення; народна та державна символіка України; історична пам'ять народу та його світочі; основні моральні засади українського народу, які визначають поведінку людини в суспільстві; міжнародна діяльність українства і його роль в історії тощо. Це в комплексі сприяє формуванню міжпредметної та громадянської компетентностей учнів.

На допомогу вчителям зміст програми «Українознавство.1-4 класи» містить оновлений список джерел та ілюстративного матеріалу (журнал «Українознавство». – 2017 №40).

Не варто штучно насаджувати знання. Вивчення тем цього блоку має спиратися на знайоме дитині соціоприродне довкілля й доповнюватися знаннями українських традицій, національних особливостей, типових рис українця. Це дає можливість для використання творчого пошуку і нестандартних рішень педагогів.

У програмі зазначено загальну кількість годин на вивчення кожного тематичного блоку. Проте якщо вчитель відчуває потребу поглибити зміст навчального матеріалу або певні теми викликали особливий інтерес школярів, то програмовий матеріал можна комбінувати та доповнювати.

Уроки поєднуються із безпосереднім природним довкіллям, відвідуванням історичних пам'яток та закладів культури, зустрічами з батьками, народними умільцями, митцями, героями праці, письменниками, педагогами, заслуженими людьми своєї місцевості.

Під час структурування навчального матеріалу в програмі враховано принципи наступності та послідовності між початковою та старшою школою.

Для кожного класу в програмі вказано загальну кількість годин (усього 35, 1 година на тиждень), години на вивчення кожного з тематичних блоків, уроки тематичного оцінювання та узагальнення навчальних досягнень учнів. Запропонована кількість годин на вивчення кожної теми є орієнтовною, вчитель може її змінювати у межах 35 годин річних. Резервний час він може використовувати на власний розсуд.

Під час оцінювання досягнень учнів з українознавства вчитель звертає увагу на гармонійне поєднання:

- знань, умінь, навичок;
- емоційно-ціннісного ставлення учня до себе, своєї родини, народу, держави, світу та Всесвіту;
- творчої діяльності.

Критерії оцінювання наведено у програмі.

Українська школа – родина – і початкова, і середня, і вища школа – мають поєднувати гуманістичні і правові засади, патріотизм і професіоналізм, вітчизняний і зарубіжний досвід, - і тому її домінантою має стати людинознавство, що є ядром українознавства та світознавства, котрі стануть джерелом самореалізації та життєтворчості.

У загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладах області необхідно розвивати мережу гуртків декоративно-прикладного мистецтва: художньої обробки соломи, деревини, гончарства, лозоплетіння, народної вишивки, ткацтва, художньої кераміки тощо. Потрібно більше уваги приділяти на вирішення проблеми інтегрування українознавства з історією України, географією, українською мовою та літературою, а також з іншими предметами гуманітарного спрямування, зокрема, уроками художньої праці, музики, образотворчого мистецтва, риторики.

Рекомендуємо на уроках практикувати елементи нестандартності, інсценізувати народні обряди, вивчати старовинні пісні, запрошувати місцевих умільців, виконавців, збирачів народної мудрості, проводити уроки-захисти рефератів, уроки-конкурси. Ці уроки рекомендуємо проводити у краєзнавчих музеях, кабінетах українознавства.

Адміністраціям шкіл варто більше уваги приділяти підбору кадрів учителів, навчально-методичному забезпеченню з українознавства. Учитель українознавства має бути, насамперед, творчою особистістю. Уроки українознавства – це уроки любові до ближнього, до свого міста чи села, до своєї вулиці, до батьків та Батьківщини. Учитель українознавства повинен мати вищу освіту, досконало знати історію України, захоплюватися краєзнавчою та пошуковою роботою, фахово займатися самостійно.

Координаційним центром виховної діяльності повинні стати кабінети українознавства, шкільні музеї, які радимо створити у кожному навчально-

виховному закладі. Вони можуть використовуватись для проведення уроків, семінарських і факультативних занять, читання лекцій, історико-краєзнавчих, літературно-фольклорних та інших гуртків і об'єднань, круглих столів, організації зустрічей, конкурсів, диспутів, конференцій та ін.

Головними, постійно діючими експозиціями є ті, що висвітлюють головні аспекти українського народознавства:

«Історія України», «Національна культура», «Побут і господарство українців», «Громада та її звичаї в Україні», «Фольклор», «Сімейні звичаї та обряди», «Народний календар», «Національне вбрання», «Народні знання», «Світогляд та вірування українців».

Вибираючи профілі та жанри шкільного музею, необхідно врахувати реальні потреби нової конкретної школи.

Відомі музеєзнавці Є.Л.Галкіна і Ю.Юхневич рекомендують створення таких музеїв: музей-експозиція (виставка), музей-майстерня (студія), музей-лабораторія, музей-клуб, музей-театр, музей-екскурсійне бюро, музей-ярмарок та ін.

Зміст культурно-освітньої діяльності шкільного музею висвітлюється в формах організації роботи з учнівською аудиторією, взаємодії з навчально-виховним процесом. (журнал «Шкільний світ», №4(660), лютий 2018).

Вже стало традиційним у жовтні (другий тиждень) проведення тижня українознавства, під час якого бажано організувати і провести такі заходи:

-Години мужності: «Чорнобиль – трагедія, подвиг, пам'ять»(журнал «Виховна робота в школі» №3 2017 р. ст.9-14), «Їм у віках судилося безсмертя», «Майдан: революція гідності», до Дня соборності України, Дня пам'яті героїв Крут, Небесної Сотні, бійців АТО. Під час проведення таких уроків рекомендуємо провести зустрічі із ветеранами другої світової та україно-російської воєн, акцію «Зірка пам'яті», «Пам'ятати – означає шанувати та берегти» (журнал «Виховна робота в школі» №5 травень 2016р. ст. 18-20).

У рамках **тижня українознавства**, літератури рідного краю рекомендуємо провести уроки пам'яті, книжкові виставки, зустрічі з митцями слова Вінниччини.

Всебічному розвитку пізнавальних інтересів учнів сприяє і проектна діяльність, яка спрямована на дослідно-пошукову роботу.

Рекомендуємо створити такі проекти: « У серці кожної людини живе любов до України» за такими напрямками: «Свята моя, Київська Русь», «Україна – славний край козачий», «З історії державних символів», «Майбутнє України в наших руках». журнал («Виховна робота в школі» №3 2017 р. ст.9-14), «**Берегині українського роду**» за такими напрямками: «Стежками жіночих письменницьких доль», «Рушники – це матусі моєї роки», «Рідна матінка моя», «Вам, берегині роду!», «Родинне свято матері» журнал («Виховна робота в школі» №3 2017 р. ст.9-14).

Визначні дати року:

23 серпня-День Державного Прапора України

- 24 серпня – День Незалежності України**
8 вересня – День українського кіно
21 вересня – Міжнародний день миру
22 вересня – День партизанської слави України
1 жовтня – Міжнародний день музики
5 жовтня – Всесвітній день Вчителя
14 жовтня – Свято Покрови Богородиці та День українського козацтва
9 листопада – День української мови та писемності
20 листопада – Всесвітній день дитини
21 листопада – День гідності та свободи
28 листопада – День пам'яті жертв Голодомору
3 грудня – Міжнародний день інвалідів
5 грудня – Всесвітній день Волонтера
6 грудня – День Збройних Сил України
19 грудня – День Святого Миколая
22 січня - День Соборності (день Злуки)
27 січня - Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
29 січня - День пам'яті Героїв Крут
15 лютого - День пам'яті воїнів - інтернаціоналістів
20 лютого - День Героїв Небесної Сотні
22 лютого - Міжнародний день підтримки жертв злочинів
25 лютого - Перший офіційний Державний герб України
26 лютого - Початок війни Росії проти України
9 березня - День народження Тараса Шевченка
17 березня - Створено Українську Центральну Раду, 1917
4 квітня - День створення НАТО
5 квітня - Перша конституція
11 квітня - Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
18 квітня - День пам'яток історії та культури, Міжнародний день пам'яток та історичних місць
26 квітня - Міжнародний день пам'яті Чорнобиля
8 травня - День пам'яті та примирення в Україні, Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни
9 травня - День Перемоги
18 травня, субота - День скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу
19 травня, неділя - День пам'яті жертв політичних репресій/
13 червня - День визволення Маріуполя від російських окупантів
22 червня - День скорботи і вшанування пам'яті жертв Війни в Україні
28 червня – День Конституції України
- Обрядові заходи:** «Віночок вити – життя любити» (журнал «Школа», №1(85), січень 2018. стор.74.), «Возвеличуємо Христове воскресіння» (журнал «Початкова школа» №4 2013 р.стор.63, «Калина –

символ рідної землі», «Вже Різдво прийшло до хати, всім пора колядувати» (журнал за січень 2016р.ст. 46-47), «Недалечко червоне яєчко», «Вишита сорочка аж до поясочка»(журнал «Шкільна бібліотека», №9-10, стор.99), «Купальські свята – це легенда» (журнал«Шкільна бібліотека», №5 2015р.ст.29-30.).

Уроки-свята: «Подорож по Україні», урок-телепередачу «Казки маленькі, а розуму в них багато», «Доля мови – доля народу», «Тернистий шлях становлення української мови», «Провідники української нації у ХХ ст.», «Глибинні корені українського слова», «Берегині рідного краю» (журнал «Шкільна бібліотека», №9-10 2013р).

Години спілкування з учнями: «Бути на Землі Людиною», «Нашому роду нема переводу», «Родині ми складаємо славу нині», «Вшанування символів України», «Рушник, що вміє розмовляти», «Уклін тобі, людино праці».

Конкурси: «Різдвяний подарунок» (виготовлення новорічних прикрас), конкурс-гра «Україно моя - я для тебе живу» (журнал «Шкільна бібліотека №7 2015р), «Ми козацького роду діти», гра-подорож «Україна – славний край козацький», «Ярмарок професій», «Мандрівки сторінками усних журналів: «Україна – держава європейська» (ж-л «Шкільна бібліотека» №2, 2015р), «День Європи в Україні», «Україна – наш спільний дім», «Глибинна течія пам'яті».

Майстер-класи: виготовлення привітальної листівки до Великодня, «Паперові фантазії», «Вишивка стрічками», українська символіка у флористиці.

Перевагу варто надавати активним формам роботи, що передбачають самостійну або спільну роботу, набуття дітьми та учнівською молоддю соціального досвіду; сприяють формуванню національної свідомості, критичного мислення, ініціативності, творчого підходу до справи, відповідальності за свої дії та вчинки: участь у Всеукраїнській акції «Лист пораненому», у благодійних акціях «Діти Буковини – воїнам АТО», «Сітка-оберіг», «Оберіг для солдата», «Янгол у моєму житті», «Подарунки для воїнів АТО від Миколая», «Лелеченя добра» .

З метою реалізації «Обласної цільової комплексної соціальної програми національно – патріотичного виховання молоді на 2017-2020 роки» в умовах розвитку української державності в навчальних закладах рекомендуємо створити **проекти національного виховання:**

- «З глибини народної криниці» (журнал «Шкільна бібліотека №4 2017р),
- «Рідний край, де ми живемо, Україною зовемо» (літературно-музичні композиції за творами українських дитячих письменників і композиторів);
- «Я і моя родина – казковий дивосвіт» (літературно-музичні композиції за творами українських дитячих письменників і композиторів).

Організувати та провести літературні читання: «Бринять Кобзареві струни», «Сторінками творів вінницьких письменників» «Юрій Федькович – народний співець Буковини», «Ольга Кобилянська – величава духовна

квітка Буковини», «Барви рідного слова» (конкурс знавців рідної мови)(журнал «Шкільна бібліотекар №4 2017р),

Під час викладання українознавства рекомендується використовувати такі підручники та посібники:

підручник «Українознавство» (П.П. Кононенко),

«Українознавство» (в 2-х книгах, В.С. Крисаченко),

науковий громадсько-політичний культурно-мистецький релігійно-філософський педагогічний журнал «Українознавство» НДІУ МОН України, журнал «Берегиня», «Жива вода»,

підручник «Народознавство. Українознавство» (Г.К. Кожолянко),

«Слово» (Н.Поклад, М.Кононенко),

«Українознавство» для учнів 1-4 класів (З.О. Сергійчук),

«Дивосвіт» (Н.С. Івасьо),

«Живиця» для учнів 2(1) класів (Н.С. Івасьо),

хрестоматія для учнів 5-11 класів «Український фольклор» (О.Ю. Бріцина, Г.В. Довженко),

«Засіймо Українонькою в душах» (уроки українознавства в 5 класі, Т.А. Мінченко, Г.П. Числаш),

«Цілюще джерело української історії» (уроки українознавства в 6 класі, Т.А. Мінченко, А.В. Ткач),

«Слідами історії державності України» (уроки українознавства в 7 класі, Т.А. Мінченко, А.В. Ткач),

«Українська культура» (підручник, 8 клас, Т.А. Мінченко, Д.М. Препеліца),

«Українознавство. Я – українець» (посібник 9 кл., Т.А. Мінченко, Д.М. Препеліца, Г.К. Ковальчук, Н.К. Дорожкіна),

«Українознавство. З Україною у серці» (посібник 10 кл., Т.А.Мінченко. Г.М.Ковальчук),

«Україна і світ» Українознавство» (посібник 11кл. упор.Мінченко ТА., Ковальчук Г.М.).

«Ігри та конкурси з українознавства»(навчальний посібник, Т.А.Мінченко. І.Н.Дедов).

Основні напрямки роботи методичних об'єднань вчителів українознавства на 2018/2019 навчальний рік:

Основні завдання українознавства на сучасному етапі.

Формування українознавчого компонента в навчально-виховній діяльності закладу.

Українознавчий компонент при викладанні предметів у школі.

Значення українознавчих досліджень для розвитку особистості.

Роль українознавства у формуванні громадянської та соціальної компетентності школяра. Сучасні виховні технології на уроках українознавства.

Значення краєзнавчо-дослідницьких робіт із українознавства у формуванні ціннісних ставлень особистості до рідного краю.

Українські традиційні обереги-символи: батьківська хата, материнська пісня, рушник, сорочка-вишиванка – одвічні духовні святині українського народу. Народні ремесла та промисли як унікальний вид народного мистецтва українців.

Обряди, звичаї, традиції як невід’ємна складова духовної культури українців.

Мова – душа й ознака народу, оберіг історичної пам’яті народу.

Значення предмета «Українознавство» та його зв’язок із іншими дисциплінами.

У 2017/2018 н.р. слід відзначити такі дати:

30 серпня 1903 - 115 років тому народився Іван Васильович Бевз (30.08.1903, м. Темрюк, нині Краснодар. край – 13.01.1943, розстріляний гестапо, м. Вінниця), керівник Вінницького антинацистського підпілля, Герой Радянського Союзу (посмертно, 1965). (1903-1943);

17 вересня 1864 - День народження Михайла Михайловича Коцюбинського (17.09.1864, м. Вінниця – 25.04.1913, м. Чернігів), українського письменника-класика, громадського діяча;

30 вересня 1948 - Поет, журналіст, педагог. До 70-річчя від дня народження Олега Валеріановича Пасічника (30.09.1948–01.09.2010);

5 жовтня 1940 - День народження Володимира Омеляновича Забаштанського (05.10.1940, смт Браїлів Жмерин. р-ну – 02.12.2001, м. Київ), поета, перекладача, громадського діяча, лауреата Державної премії України ім. Тараса Шевченка (1986), Міжнародної премії фундації Антоновичів (США, 1997), літературних премій імені В. Булаєнка (1998) та імені В. Свідзінського (2001, посмертно), члена СПУ (1967);

5 жовтня 1958 – До 60 – річчя від дня народження Віктора Мельника. До поетики життєвих контрастів та ескізного одивнення Віктора Мельника;

13 жовтня 1888 - 130 років від дня народження Михайла Яковича Калиновича (13.10.1888, с. Жахнівка, нині Тиврів. р-ну – 16.01.1949, м. Київ), українського мовознавця, літературознавця, перекладача, академіка АН УРСР (1939);

15 жовтня - Народжена літати...До 65-річчя від дня народження Н.М. Космини, головний редактор «Вінницької газети»;

23 жовтня 1928 - 90 років від дня народження Артура Йосиповича Войтецького (23.10.1928, м. Вінниця – 22.05.1993, м. Київ, похов. у м. Вінниця), українського кінорежисера, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1990);

1 листопада 1958 - Одержимий любов’ю до Подільського краю...

До 60-річчя від дня народження педагога, історика, краєзнавця, архівіста Олександра Івановича Рогового;

4 листопада 1943 - Бережіть сторожові вогні!

До 75-річчя від дня народження письменника, громадського діяча, голови Конгресу української інтелігенції Вінниччини Василя Дмитровича Кобця;

10 листопада 1948 - «Я – останній корсар українського вірша...»

До 70-річчя від дня народження поета і громадського діяча М. Ф. Каменюка;

23 листопада 1899 - День народження Родіона Андрійовича Скалецького (23.11.1899, с. Михайлівка, нині Бершад. р-ну – 22.03.1984, м. Київ), українського композитора, хорового диригента, послідовника М. Леонтовича, фольклориста;

24 листопада 1928 - Професор М. М. Кравець: штрихи до ненаписаного портрета. До 90-річчя від дня народження (24.11.1928–20.07.2011);

• **24 листопада** - День пам'яті жертв Голодомору. Цього дня (24 листопада) виповнюється 85 років другого року Голодомору (1932–1933 рр.). На Поділлі (сучасні Вінницька та Хмельницька області) від голоду загинуло від 781 тис. 574 чол. до 1 млн 127 тис. 761 чол. Архівні джерела містять суперечливу інформацію. Населення Поділля до Голодомору становило 4 млн 726 тис. 400 чол. Якщо ж брати до уваги і сім районів, які відішли у жовтні 1932 р. від Вінницької області до Київської (в 1937 р. чотири з них знову увійшли до складу Вінницької області), кількість жертв подолян буде ще більшою;

28 листопада 1958 - 60 років від дня народження Галини Володимирівни Король (28.11.1958, с. Сербанівка Хмельницьк. р-ну), співачки (лірико-драматичне сопрано), заслуженої артистки України (1994);

• **листопад 1983** - 125 років від дня народження Катерини Яківни Коцюбинської (листопад, 1893, м. Феодосія – червень, 1963, м. Чернігів), педагога, літературознавця, краєзнавця;

6 грудня 1893 - Ненаписаний роман українського старшини (життєпис Миколи Битинського 1971 р.) До 125-річчя від дня народження М. О. Битинського (06.12.1893–24.12.1972);

13 грудня 1877 - День народження Миколи Дмитровича Леонтовича (13.12.1877, с. Монастирок, нині Немирів. р-ну – 23.01.1921, с. Марківка, нині Теплиц. р-ну), українського композитора, хорового диригента, педагога, фольклориста;

29 грудня 1888 - Голос української крові, українського духу. До 130-річчя від дня народження Галини Журби (29.12.1888–09.04.1979)

Думаймо про Україну. Будьмо її патріотами не на словах, а у справах та вчинках. Дбаймо про формування національної самосвідомості підростаючого покоління, бо це – нелегка, однак вкрай необхідна справа. А інтегрований курс «Українознавство» сприяє цьому.

Вся українознавча робота повинна бути спрямована на те, щоб учні глибше пізнали українознавство, як науку любові і життєтворчості України.